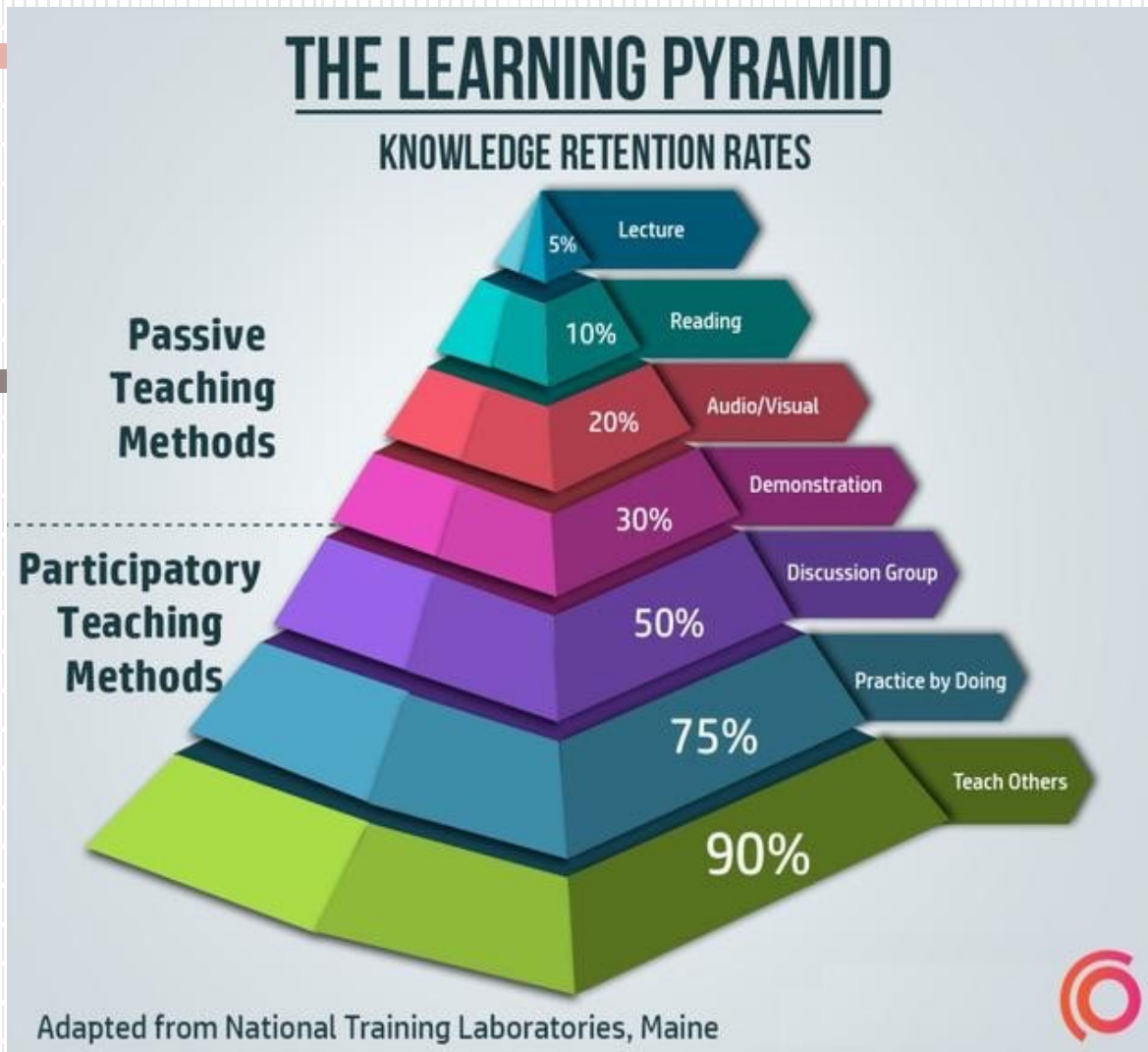


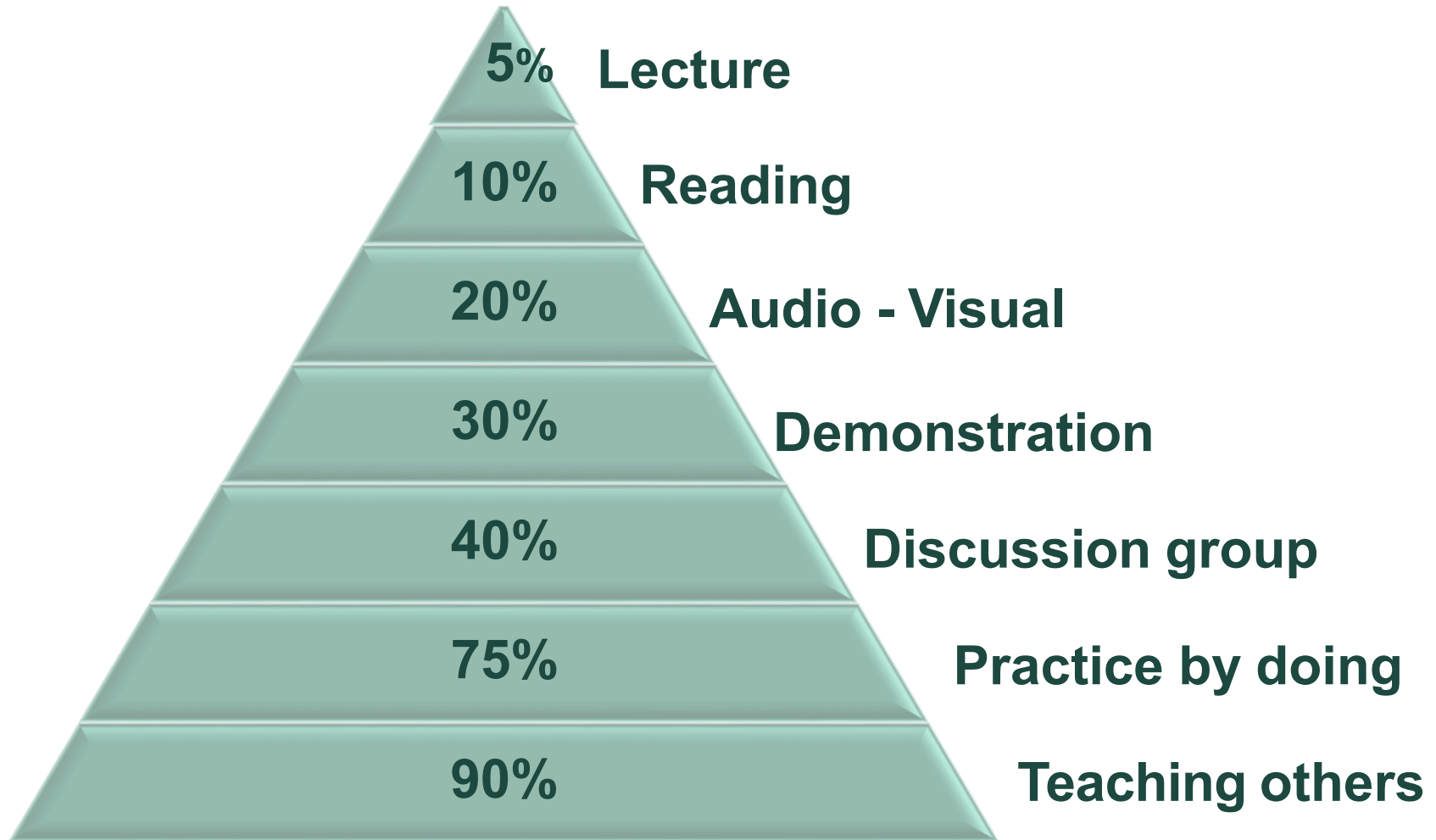
# BẢN CHẤT VÀ HÌNH THỨC CỦA CÁC HOẠT ĐỘNG HỌC

ThS. Nguyễn Thị Hồng

# Hình ảnh “The LP” dưới đây nói lên điều gì?



# Effective Teaching Methods in 'The learning pyramid'



# **BẢN CHẤT CỦA CÁC HOẠT ĐỘNG HỌC**

# CÁC HOẠT ĐỘNG HỌC

## Chuỗi hoạt động

KHỞI ĐỘNG

(Make warm up/Initializing)

HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

(Constructivist knowledge)

LUYỆN TẬP (Practicing)

VẬN DỤNG (Applying)

MỞ RỘNG

(Extension and Depth)

# HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

- **Mục đích**

- Là HĐ bắt đầu bài học, nhằm gợi **động cơ** học tập cho HS
  - Tạo **tâm thế** học tập; gây **hứng thú**
  - Tạo **nhu cầu** nhận thức

- **Bản chất**

- Tạo **tình huống có vấn đề**
  - HS giải quyết được một phần (hoặc không)
  - HS có nhu cầu giải quyết
  - HS có khả năng giải quyết

# HOẠT ĐỘNG KHỞI ĐỘNG

- **Cách thỏa mãn các điều kiện của tình huống có vấn đề**
  - ĐK 1: Các phương pháp và kĩ thuật gợi động cơ
    - Khắc phục một sự hạn chế/ Tiến tới sự hợp lí hóa
    - Gắn liền với lợi ích trực tiếp/ gián tiếp của HS
    - Lịch sử vấn đề; Tấm gương của các nhà KH
  - ĐK 2: Đảm bảo lí thuyết về vùng phát triển gần nhất của Vưgotxki

# HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

- **Mục đích:** Là HĐ trong đó GV tổ chức cho HS **học bằng hoạt động và học thông qua hoạt động**, nhằm mục đích giúp HS hình thành kiến thức
- **Bản chất:** Sử dụng các **PPDH TC, KTDH TC** để tổ chức cho HS các HĐ chiếm lĩnh kiến thức. Qua đó:
  - HS lĩnh hội được KT, KN mới để bổ sung vào hệ thống KT, KN của bản thân.
  - HS XD KT mới trên cơ sở đối chiếu KT, kinh nghiệm sẵn có với những hiểu biết mới;
  - Kết nối/sắp xếp KT cũ và KT mới dựa trên việc phát biểu, viết ra các kết luận/khái niệm/ công thức mới



# HOẠT ĐỘNG HÌNH THÀNH KIẾN THỨC

- **Sử dụng các PPDH TC, KTDH TC để tổ chức cho HS các HĐ chiếm lĩnh kiến thức**
  - **Thuyết trình** giảng giải cho HS hiểu kiến thức, kĩ năng
  - **Dẫn dắt** HS thông qua **PPDH TC, KTDH TC**, ví dụ DH dựa trên truy vấn (Inquiry Based Learning): Vấn đáp tìm tòi, đàm thoại phát hiện; Bộ câu hỏi định hướng (câu hỏi khái quát, bài học, nội dung), ...
  - **Tổ chức cho HS HĐ kiến tạo kiến thức** (trò chơi, bài toán mở, Situation/Cased Based Learning)

# HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

- **Mục đích:** Là HĐ trong đó GV tổ chức cho HS hoạt động học nhằm **củng cố KT, KN** vừa học
- **Bản chất:** Sử dụng các **phương pháp, kĩ thuật rèn luyện**, củng cố, ôn tập KT, KN vừa học, qua đó:
  - HS hiểu đúng kiến thức hơn
  - HS tránh được các sai lầm hay mắc phải
  - HS được giải quyết được các vấn đề (ví dụ, bài tập) tương tự như được giới thiệu ở HĐ Hình thành kiến thức

# HOẠT ĐỘNG LUYỆN TẬP

- **Sử dụng các phương pháp, kĩ thuật rèn luyện, củng cố, ôn tập KT, KN vừa học; Qua đó HS được rèn luyện:**
  - **HĐ ngôn ngữ:** HS diễn đạt hoặc giải thích lại rõ ràng một nội dung kiến thức (khái niệm, nguyên tắc, cách thực hiện)
  - **HĐ nhận dạng và thể hiện:** HS được tổ chức thực hiện các hoạt động nhận dạng và thể hiện thông qua các câu hỏi, bài tập cụ thể. Nên là dạng trắc nghiệm (MCQ, Fill the Gap, Sorting). Trong Tin học: Nhận dạng và thể hiện khái niệm, câu lệnh, thuật toán, qui trình, phương pháp.
  - **HĐ hệ thống kiến thức:** HS kết nối giữa nội dung KT, KN vừa học với KT, KN và kinh nghiệm đã biết

# HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

- **Mục đích:** Là HĐ trong đó GV tổ chức cho HS hoạt động học nhằm **áp dụng hoặc vận dụng** KT, KN đã học vào các tình huống tương tự hoặc tình huống mới.
- **Bản chất:** Sử dụng các **phương pháp, kĩ thuật rèn luyện khả năng vận dụng** KT, KN, thực hiện triết lí “Learn to do”; Qua đó:
  - HS thấy được ý nghĩa của bài học, môn học
  - HS được kết hợp giáo dục các phẩm chất
  - HS được nâng cao năng lực vận dụng

# HOẠT ĐỘNG VẬN DỤNG

- **Thực hiện triết lí “học đi đôi với hành” (“Learn to do”)**
  - **Tích hợp** nội môn
  - **Tích hợp** liên môn
  - Giải quyết các vấn đề của **thực tiễn** đời sống gần gũi.
  - **Phát biểu lại các bài toán** ở dạng khoa học thuần túy sang dạng các bài toán gắn với thực tiễn
  - Ưu tiên tính “chấp nhận” thay vì tính “chính xác” tuyệt đối

# HOẠT ĐỘNG TÌM TÒI, MỞ RỘNG

- **Mục đích:** Là HĐ trong đó GV hướng dẫn HS HĐ tìm tòi, khám phá kiến thức mới, giúp HS không bao giờ dừng lại với những gì đã học và hiểu rằng ngoài những KT được học trong nhà trường còn rất nhiều điều có thể và cần phải tiếp tục học, ham mê HT suốt đời
- **Bản chất:** Gợi ý, hướng dẫn, khuyến khích HS khám phá kiến thức mới, khai thác các cách giải quyết khác; phát triển khả năng tư duy (đánh giá, phản biện, cải tiến, sáng tạo).

# HOẠT ĐỘNG TÌM TÒI, MỞ RỘNG

- **Gợi ý, hướng dẫn, khuyến khích HS khám phá kiến thức mới, khai thác các cách giải quyết khác; phát triển khả năng tư duy**
  - Lựa chọn kiến thức cần mở rộng
  - Phân tích vấn đề để mở rộng và đào sâu
  - Đánh giá biện pháp đã thực hiện; Tìm hạn chế; Tìm cách khắc phục; Tìm cách giải quyết mới

# LƯU Ý VỀ HĐ VẬN DỤNG VÀ MỞ RỘNG

- Đây có thể là những HĐ mang tính nghiên cứu, sáng tạo, vì thế cần giúp HS gần gũi với gia đình, địa phương, tranh thủ sự hướng dẫn của gia đình, địa phương để hoàn thành nhiệm vụ HT. Trước một vấn đề, HS có thể có nhiều cách giải quyết khác nhau.



# **CÁC HÌNH THỨC TỔ CHỨC HOẠT ĐỘNG HỌC**

# HOẠT ĐỘNG CÁ NHÂN

- **Mục đích:** Yêu cầu HS thực hiện các bài tập/nhiệm vụ một cách độc lập nhằm tăng cường khả năng làm việc độc lập.
- **Khi nào sử dụng?**
  - Sử dụng phổ biến, đặc biệt là với các bài tập/nhiệm vụ có yêu cầu khám phá, sáng tạo hoặc rèn luyện đặc thù.
  - Sử dụng khi nhấn mạnh HĐ cá nhân khi cho rằng nếu thiếu nó, nhận thức của HS sẽ không đạt tới mức độ sâu sắc và chắc chắn cần thiết, cũng như các KN sẽ không được rèn luyện một cách tập trung.

# HOẠT ĐỘNG HỌC CẶP ĐÔI VÀ NHÓM

- **Mục đích:** Giúp HS hoàn thiện cá nhân, phát triển năng lực hợp tác, tăng cường sự chia sẻ và tính cộng đồng.
- **Khi nào sử dụng?**
  - “Cặp đôi”: Bài tập/nhiệm vụ cần sự chia sẻ, hợp tác trong nhóm nhỏ gồm 2 em. *Ví dụ: kể cho nhau nghe, đổi bài cho nhau để so sánh*
  - “Nhóm từ 3 em trở lên”: Trường hợp tương tự, nhưng nghiêng về sự hợp tác, thảo luận với số lượng thành viên nhiều hơn.

# HOẠT ĐỘNG HỌC CHUNG CẢ LỚP

- **Mục đích:** Tăng cường tính cộng đồng, giáo dục tinh thần đoàn kết, sự chia sẻ, tinh thần chung sống, hoà đồng.
- **Khi nào sử dụng?**
  - Khi nghe GV hướng dẫn chung; nghe GV nhắc nhở, chốt kiến thức; tổng kết, rút kinh nghiệm;
  - Khi HS luyện tập trình bày miệng trước tập thể lớp...
  - Lưu ý: GV tránh biến giờ học thành giờ nghe thuyết giảng hoặc vấn đáp đơn thuần vì như vậy sẽ làm giảm hiệu quả và sai mục đích của hình thức HĐ này.

# HOẠT ĐỘNG HỌC CỘNG ĐỒNG

- **Mục đích:** Là hình thức hoạt động của HS trong mối tương tác với bạn bè, gia đình, **xã hội** nhằm tăng khả năng tương tác và thích ứng với các tình huống xã hội.
- **Các hình thức:**
  - Đơn giản: Nói chuyện với bạn bè, hỏi người thân trong gia đình,...
  - Phức tạp: Tham gia bảo vệ môi trường, tìm hiểu các di tích văn hoá, lịch sử, ....



# **CÁCH MÔ TẢ, CHUẨN BỊ MỘT HOẠT ĐỘNG HỌC**

# CÁCH MÔ TẢ HOẠT ĐỘNG

## 1. Hoạt động 1. Tên hoạt động

1. *Mục đích:*

2. *Phương thức:*

3. *Sản phẩm:*

4. *Nội dung*

### **Các bước chính của mỗi HĐ**

- Giao nhiệm vụ
- Thực hiện nhiệm vụ
- Báo cáo kết quả
- Đánh giá và chốt kiến thức

# CÁC BƯỚC CỦA MỘT HOẠT ĐỘNG

Bước	HĐ của GV	HĐ của HS
1	<b>Giao nhiệm vụ</b>	<b>Nhận nhiệm vụ</b>
2	<b>Quan sát, gợi ý, hướng dẫn</b>	<b>Thực hiện nhiệm vụ</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Cá nhân/cặp/nhóm</li><li>- Trao đổi, thảo luận</li></ul>
3	<b>Đánh giá, góp ý</b>	<b>Báo cáo sản phẩm</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Trình bày; lắng nghe</li><li>- Nhận xét, bổ sung</li></ul>
4	<b>Kết luận, chốt kiến thức</b>	<b>Ghi nhớ, ghi chép KT, KN</b>



# NỘI DUNG

- **Hiệu quả của từng “kiểu” dạy học trong “Tháp học tập của Bethel”** (Bethel’s The learning pyramid) (National Training Laboratories Bethel, Oxford County, Maine)
- **Mục tiêu, bản chất và nguyên tắc thực hiện đối với từng hoạt động học**
- **Các hình thức tổ chức hoạt động học**
- **Cách mô tả, chuẩn bị một hoạt động học** theo xu hướng đánh giá sản phẩm học tập và khuyến khích tự học

# THẢO LUẬN